

# 11. Sınıf Felsefe Dersi 2.Dönem Konu ve Soru Dağılım Tablosu

Öğrenme Alanı	Kazanımlar	1. YAZILI			2. YAZILI		
		Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav (Açık uçlu)			Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav (Açık uçlu)		
		1. Senaryo	2. Senaryo	3. Senaryo	1. Senaryo	2. Senaryo	3. Senaryo
<b>SORULMASI PLANLANAN AÇIK UÇLU SORU SAYISI</b>		<b>10</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>
M.Ö 600 YUZYIL MS.200 YIL FELSEFESİ	11.1.1. Felsefenin ortaya çıkışını hazırlayan düşünce ortamını açıklar						
	11.1.2. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar						
	11.1.3. Örnek felsefi metinlerden hareketle MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl filozoflarının felsefi görüşlerini analiz eder						
	11.1.4. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesindeki örnek düşünce ve argümanları felsefi açıdan değerlendirir.						
MS 2-15 YUZYIL FELSEFESİ	11.2.1. MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl felsefesini hazırlayan düşünce ortamını açıklar						
	11.2.2. MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.						
	11.2.3. Örnek felsefi metinlerden hareketle MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl filozoflarının felsefi görüşlerini analiz eder.						
	11.2.4. MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl felsefesindeki örnek düşünce ve argümanları felsefi açıdan değerlendirir.						
MS 15-17 YUZYIL FELSEFESİ	11.3.1. 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesini hazırlayan düşünce ortamını açıklar.	1	1	1			
	11.3.2. 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	2	1	1			
	11.3.3. Örnek felsefi metinlerden hareketle 15. yüzyıl-17. yüzyıl filozoflarının felsefi görüşlerini analiz eder.	1	1	1			
	11.3.4. 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesindeki örnek düşünce ve argümanları felsefi açıdan değerlendirir	1	1	1			
MS 18 19 YUZYIL FELSEFESİ YUZYIL FELSEFESİ	11.4.1. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesini hazırlayan düşünce ortamını açıklar.	1	1	1			
	11.4.2. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	1	1	1	2		
	11.4.3. Örnek felsefi metinlerinden hareketle 18. yüzyıl -19. yüzyıl filozoflarının felsefi görüşlerini analiz eder.	2	1	1		2	2
	11.4.4. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesindeki örnek düşünce ve argümanları felsefi açıdan değerlendirir	1	1	1	2	2	
20 YUZYIL FELSEFESİ	11.5.1. 20. yüzyıl felsefesini hazırlayan düşünce ortamını açıklar.				2		2
	11.5.2. 20. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.					2	
	11.5.3. Örnek felsefi metinlerden hareketle 20. yüzyıl filozoflarının felsefi görüşlerini analiz eder				2	2	2
	11.5.4. 20. yüzyıl felsefesi örnek düşünce ve argümanları felsefi açıdan değerlendirir.				2		2
	11.5.5. Harita üzerinde 20 ve 21. yüzyıl felsefecilerinin isimlerini ve yaşadıkları coğrafyayı gösterir.					2	2



**2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI**  
**11.SINIF FELSEFE DERSİ**  
**2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI SORULARI**



Adı Soyadı:

Sınıfı/Şube:

Numarası:

Puanı:

**1. Rönesans felsefesini hazırlayan koşulları maddeler halinde yazınız?(5 tane)**

**2. Hümanizm nedir? Kısaca açıklayınız. (10 Puan)**

Kant bilginin oluşumunda ne rasyonalizmin ne de empirizmin görüşlerini savunur.

**3. Bu parçadan yola çıkarak Kant'ın bilgi konusundaki felsefi görüşünü açıklayınız.**

**4. Thomas hobbes'in insan insanın kurdudur sözünü felsefi açıdan yorumlayınız? (10p)**

“Işık ve renkler, sesler ve dokunulur nitelikler çocukların duyularını uyarma ve zihinlerine girmede etkindirler; fakat bir çocuk yetişkin olana dek siyah ve beyaz dışında hiçbir şey görmeyeceği bir yere kapatılsa, bir istiridye ya da ananasın tadını hiç yemediğinden bilemeyeceği gibi kırmızı ya da yeşil idelerine de sahip olamaz.”J. Locke’a ait bu sözleri göz önünde bulundurduğunuzda Sokrates’in hiç geometri bilmeyen bir köleye geometri sorusu çözdürmesini nasıl değerlendirirsiniz?

**5. Sizce bilginin kaynağı konusunda Locke mu, Sokrates mi haklı? Gerekçelerinizi de belirterek görüşünüzü açıklayınız.**

**6. 18-19. Yüzyıl felsefesinde varlığın oluşu problemi ile ilgili Hegel’in varlık görüşünü açıklayınız.**

Gerçeği söylemek zorunluluğu, onun yararı temeline dayanıyorsa, bu yarar hakkında nasıl karar verebilirim? Çoğu kez, birinin çıkarı ötekini zararını gerektirir; kişisel çıkar da, hemen her zaman genelin çıkarına aykırıdır. Böyle bir durumda nasıl davranmalı? İlişkimiz olan kişinin çıkarına, ilişkimiz olmayanların çıkarını feda mı etmeli? Birine yaradığı halde ötekine zarar veren gerçeği söylemeli mi, söylememeli mi?”

**7. Bu parçayı, Bentham’ın ahlaki görüşleri ile ilişkilendirerek yorumlayınız.**

**8. J. Rousseau’nun “İnsan özgür doğar oysa her yerde zincire vurulmuştur.” sözünü birlikte değerlendirdiğinizde doğa, özgürlük ve devlet arasında nasıl bir ilişki kurulduğunu söyleyebilirsiniz**



2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI  
11.SINIF FELSEFE DERSİ  
2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI SORULARI



Adı Soyadı:

Sınıfı/Şube:

Numarası:

Puanı:

1. Rönesans felsefesini hazırlayan koşulları maddeler halinde yazınız?(5 tane)

1. İslam coğrafyasından yapılan çeviriler

2. Pusula ve barutun kullanılması

3. Killise ve burjuvazinin çatışması

4. Coğrafi keşifler

5. Matbaanın bulunması

6. Edebiyat ve sanat alanındaki gelişmeler

2. Hümanizm nedir? Kısaca açıklayınız. (10 Puan)

İnsana saygıyı temele alan, din yerine insanı merkeze alan, sorgulayan, hoşgörüyü dayanan, değişime açık bir düşüncedir.

Hümanizm insanın merkeze alındığı ve aklın ön plana çıkarıldığı bir yaklaşımı ifade eder.

İnsanı arayan, insanın özünü, dünyadaki yerinin ne olduğunu araştıran çalışmalara Rönesans'ta hümanizm adı verilmiştir.

Hümanizm İtalya'da doğmuştur.

Temsilcileri: Petrarca, Erasmus, Montaigne, Dante'dir.

Hümanizm düşüncesi, insanı Orta Çağ'ın dogmatik etkisinden uzaklaştıran ve antik Yunan felsefesine geri götüren bir düşünce sistemidir. Bu geri dönüş insanın ve evrenin yeniden yorumlanmasıdır.

Bu yeni hayat anlayışı, dinden bağımsız bir kültürün kurulmasını ifade eder.

Kant bilginin oluşumunda ne rasyonalizmin ne de empirizmin görüşlerini savunur.

3. Bu parçadan yola çıkarak Kant'ın bilgi konusundaki felsefi görüşünü açıklayınız.



KRİTİSİZM  
ve  
İ.KANT

- Kritisizm yaklaşımı Rasyonalizm ve empirizm akımlarının sentezini yaparak doğru bilginin kaynağının hem deney hemde akıl olması gerektiğini belirtmiştir.
- Kant'a göre tüm bilgilerimiz iki kaynaktan doğar. Bunlar akıl ve deneydir. Deney bilginin ham maddesini sağlar. Akıl ise onu işleyerek bilgi haline getirir.

- Dış dünya olmasaydı, bilginin ham maddesi olmazdı. Akıl olmasaydı, dış dünyaya ait algımız bilgi haline gelmezdi.
- Kant'ın deyişimiyle «görülmeden kavramlar boş, kavramlar olmadan görümler kördür.
- Ona göre iki çeşit bilgi vardır. A priori (deney öncesi) ve A Posteriori (deneyden Dayalı). A priori Bilgi zorunlu, deneyden bağımsız, deneysel olanla hiç karşılaşmamış bilgidir.
- A Posteriori Bilgi: deneyle mümkün olabilen, gözlemlerle sürekli düzeltilebilen bilgidir.

A Priori  
(Akıl)

+

A Posteriori  
(Deney)

=

Bilgi

4. Thomas Hobbes'in "insan insanın kurdudur" sözünü felsefi açıdan yorumlayınız? (10p)

İnsan doğuştan bencildir ve onda egemen olan şey kendi koruma güdüsüdür. Herkes kendi çıkarlarını korumaya çalışır. Bu yüzden başkalarıyla çatışma durumuna gelir. Kısacası insanın düşmanı yine insandır yani kendisidir, bunun nedeni de içinde taşıdığı sonu gelmez 'güç ve iktidar hırsıdır.'

Bu hırsla ve bencillığe sahip insanlar nasıl bir arada yaşayacaklar sorusu Hobbes tarafından sorulmaktadır. O da çözüm olarak mutlak iradeye sahip olan ve tüm gücü kendinde toplayan bir devlet modeli önerir. Yani insanlar doğal ve özgür durumda birbirlerine zarar veriler.

Güçlüler güçsüzleri ezerler. İnsanlar her durumda kendi benlerini düşünür. O yüzden insanlar kendilerini korumak ve varlıklarını devam ettirmek için devlet kurumunu ortaya çıkarırlar. Çünkü devlet hem insanların frenleyecek, hem güvenli bir ortam oluşturacak, hem de kişisel savaşları önleyecektir.

Böylece her insanın potansiyel olarak başka bir insan için oluşturduğu tehdit belli bir süreliğine rafa kalkacaktır. Çünkü kişiyi artık koruyan bir otorite bir büyük güç vardır. Kısacası Hobbes bu sözle devletin gerekliliğini savunmaktayken, bencillığe vurgu yaparak evrensel ahlak yasasını reddetmektedir.

"Işık ve renkler, sesler ve dokunulur nitelikler çocukların duyularını uyarma ve zihinlerine girmede etkindirler; fakat bir çocuk yetişkin olana dek siyah ve beyaz dışında hiçbir şey görmeyeceği bir yere kapatılsa, bir istiridye ya da ananasın tadını hiç yemediğinden bilemeyeceği gibi kırmızı ya da yeşil idelerine de sahip olamaz."J. Locke'a ait bu sözleri göz önünde bulundurduğunuzda Sokrates'in hiç geometri bilmeyen bir köleye geometri sorusu çözdürmesini nasıl değerlendirirsiniz?

5. Sizde bilginin kaynağı konusunda Locke mu, Sokrates mi haklı? Gerekçelerinizi de belirterek görüşünüzü açıklayınız.

Locke bilginin doğuştan gelmediğini insanın tüm bilgileri deneyimle duyu organlarıyla sonradan elde ettiğini savunur.

Sokrates ise bilgilerimizin doğuştan geldiğini doğru sorgulama yöntemi ile sadece bilgiyi hatırladığımızı söyler.

Kim haklı

## 6. 18-19. Yüzyıl felsefesinde varlığın oluşu problemi ile ilgi Hegel'in varlık görüşünü açıklayınız.

### F. HEGEL



Hegel, bütün varlıkların tek bir özden bir yasa dâhilinde var olduğunu söyler. Hegel'de "Tanrı", "geist", "fikir", "akıl" veya "tin" kavramları mutlak olanı temsil eder.

Ona göre gesit durağan değil değişkendir. Geist sürekli bir oluşum ve değişim içindedir. Dünyada var olan her şey bu değişimin ürünüdür. Değişme diyalektik bir süreç izler.

Diyalektik süreç; tez, antitez, sentez aşamalarından oluşan değişimi, gelişimi ifade eden bir kavramdır.

#### TEZ

Tindir. Tin, ilk başta kendisiyle özdeş ve kendisi için varlıktır. Tin, bu aşamada kendini tanımamaktadır. Kendini tanıyabilmesi için kendi olmayanda kendini görmelidir. Kendi olmayan karşıtıdır.

#### ANTİTEZ

Tinin karşıtı doğadır. Doğaya ve evren olmaya dönüşen tin burada kendini, yani özgürlüğünü yitirmiştir. Yitirileni çekip koparmak yeni bir dönüşümü gerektirir. Amacı kendini tanımak olan tin, doğayı yeni bir dönüşüme zorlar.

#### SENTEZ

Tin ve doğa uzlaşır. Sentezlenen yeni durum, tin ve doğanın mükemmel uyumu olan insandır ve insanın yapıp ettikleri ortaya çıkar.

TEZ  
Geist/Tin

ANTİTEZ  
Doğa

SENTEZ  
Kültür-Felsefe-Sanat

YENİ TEZ

### Hegel'de Diyalektik Süreç

Tez  
Çiçek

Antitez  
Çiçeğin  
çürümesi

Sentez  
Meyve

Yeni Tez

Antitez

Sentez

Bir ağacın çiçekleri tezdır, çiçeğin dökülüp çürümesi antitezdir, ardından ağacın meyve vermesi ise sentezdir.

Gerçeği söylemek zorunluluğu, onun yararı temeline dayanıyorsa, bu yarar hakkında nasıl karar verebilirim? Çoğu kez, birinin çıkarı ötekine zararını gerektirir; kişisel çıkar da, hemen her zaman genelin çıkarına aykırıdır. Böyle bir durumda nasıl davranmalı? İlişkimiz olan kişinin çıkarına, ilişkimiz olmayanların çıkarını feda mı etmeli? Birine yaradığı halde ötekine zarar veren gerçeği söylemeli mi, söylememeli mi?"

## 7. Bu parçayı, Bentham'ın ahlaki görüşleri ile ilişkilendirerek yorumlayınız.

- J.Bentham'a göre doğru ve yanlışın ölçüsü en büyük sayıda insana yapılacak en büyük çapta iyilik olmalıdır.
- Tek bir insanın değil herkesin faydası düşünülmelidir. Çünkü insanın mutluluğu çevresindeki insanların mutluluğuna bağlıdır.
- Kişinin mutluluğu toplumsal mutlulukla faydayla mümkündür. O yüzden tek bir kişinin faydasını değil de toplumsal faydayı öncelemeliyiz.

8. J. Rousseau'nun "İnsan özgür doğar oysa her yerde zincire vurulmuştur." sözünü birlikte değerlendirdiğinizde doğa, özgürlük ve devlet arasında nasıl bir ilişki kurulduğunu söyleyebilirsiniz

❖ Rousseau'ya göre insanların toplum öncesi doğal durumu herkesin eşit ve özgür biçimde yaşadığı genel bir barış ve mutluluk durumuydu. Zaman içerisinde bu doğal durumda değişim olmuştur. Özellikle özel mülkiyetin ve paranın ortaya çıkmasıyla bu doğal ortamdaki mutluluk durumu bozulmuştur.

❖ Bir kere doğal durum bozulduktan sonra tekrar geriye dönmek mümkün olmadığından dolayı özgürlük ve eşitliği temel alan yeni bir siyasal düzen kurulması gerekir.

❖ Bunun için Rousseau'nun önerdiği şey toplum sözleşmesidir. Toplum sözleşmesi ile öyle bir toplum kurulacaktır ki burada her üyenin özgürlüğü ve çıkarları ortak bir güç tarafından savunulacak ve korunacaktır. Böyle bir ortamda herkes herkesle birleşecek ve yasaya itaat eden her insan aslında kendine itaat etmiş olacaktır. Böylece eski doğal durumdaki gibi özgür ve eşit kalacaktır.